

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI

ETI

ETIKA

Ispitna knjižica 2

ETI IK-2 D-S041

ETI.41.HR.R.K2.12

40203

12

Prazna stranica

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne pišite esej dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **120** minuta bez stanke.

U ovome dijelu ispita napišite esej slijedeći priložene upute i smjernice za pisanje eseja.

Esej treba imati od **500** do **600** riječi.

Možete pisati po listu za koncept, ali se njegov sadržaj neće bodovati.

Esej obvezatno napišite na list za čistopis.

Pišite čitko. Esej će se bodovati s nula (0) bodova ako je nečitko napisan.

Ako pogriješite u pisanju, pogreške stavite u zagrade, precrtajte ih i stavite skraćeni potpis. **Zabranjeno je potpisati se punim imenom i prezimenom.**

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 12 stranica, od toga 3 prazne.

Zadatak esejskoga tipa

Pozorno pročitajte navedeni tekst. Prema ponuđenim smjernicama napišite esej s jasnom strukturom: uvodnim dijelom (postavljanjem teze ili hipoteze), središnjim dijelom (analizom i argumentacijom) i zaključkom (sintezom).

Tema eseja: **Granice eugenike**

Moj se sljedeći slučaj bavi moralnim pitanjima koja proizlaze iz procedure predimplantacijske genetske dijagnoze. Taj se postupak sastoji od iščitavanja gena na embrijima u jako ranome staničnom razvoju. Ta se procedura preporučuje roditeljima koji žele isključiti rizik prenošenja nasljednih bolesti. Ako embrij nosi nasljednu genetsku bolest, neće ga implantirati u majčinu maternicu. To je postupak kojim se majka pošteđuje mogućega budućeg pobačaja u kasnijoj fazi prenatalne dijagnoze.

Događaj koji ćemo opisati dogodio se (...) 2000. godine.

Jack i Lisa (...) koji su oboje patili od genetskoga poremećaja imali su šestogodišnju kćer Molly koja je rođena s Fanconijevom anemijom. To je bolest moždane srži povezana s genima koja je prijetila njezinu životu. Roditelji su odlučili iskoristiti prednosti IVF tehnika (tehnika umjetne oplodnje) i mogućnosti iščitavanja gena kako bi osigurali da njihovo drugo dijete Adam neće nositi gene koji uzrokuju bolest. No, tomu su pridodali još nešto: između zdravih embrija stvorenih u tretmanu umjetne oplodnje odabrali su one čije se tkivo podudara s tkivom njegove sestre Molly kako bi se matičnim stanicama dobivenim iz Adamove pupčane vrpce mogli koristiti za transplataciju u Mollyno tijelo da bi povećali njezine šanse za preživljavanje.

Prevedeno prema: Ovadia Ezra, *Moral Dilemmas in Real Life* (Current Issues in Applied Ethics)

Etika

Esej

Smjernice za pisanje

U eseju odredite pojmove: „pravo na izbor”, „umjetna oplodnja”, „eugenika”, „ljudsko dostojanstvo” i „doniranje organa”.

1. Objasnite moralnu dvojbu pri odabiru embrija bez genetskih pogrešaka jer bi one mogle dovesti do bolesti potencijalne osobe.
2. Objasnite moralnu dvojbu pri odabiru embrija koji je pogodan za donaciju matičnih stanica iz vlastite pupčane vrpce, tj. postupka koji Adamu ne bi štetio, a pomogao bi u liječenju njegove sestre.
3. Objasnite prema kojim biste kriterijima odredili granice dopustivih medicinskih postupaka. Na temelju kojih je načela moguće protiviti se nekim medicinskim postupcima opisanim u tekstu?

Argumentaciju u eseju potkrijepite primjerima:

1. neprihvatljivoga eugeničkog postupka koji omogućuje suvremena medicina
2. prihvatljivoga eugeničkog postupka koji omogućuje suvremena medicina.

List za čistopis

List za čistopis

03

List za čistopis

List za čistopis

03

List za čistopis

List za čistopis

03

List za čistopis

List za čistopis

03

List za čistopis

List za čistopis

03

Etika

Prazna stranica

ETI IK-2 D-S041

99

Prazna stranica

ETI IK-2 D-S041

99